ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1998

Vyhlásené: 24. 6. 1998 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

194

ZÁKON

z 13. mája 1998

o šľachtení a plemenitbe hospodárskych zvierat a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Základné ustanovenia

§ 1

(1) Tento zákon upravuje

a) práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb vykonávajúcich šľachtenie alebo plemenitbu hospodárskych zvierat, ktorých účelom je zveľaďovanie, zlepšenie ziskovosti a konkurencieschopnosti hospodárskych zvierat,

b) štátny plemenársky dozor.

(2) Tento zákon sa nevzťahuje na šľachtenie a plemenitbu hospodárskych zvierat na pokusné a výskumné účely.

§ 2

(1) Šľachtenie je zlepšovanie úžitkových a iných znakov a vlastností hospodárskych zvierat selekciou a plemenitbou.

(2) Plemenitba je cieľavedomé rozmnožovanie hospodárskych zvierat.

(3) Kríženie (hybridizácia) je metóda šľachtenia a plemenitby hospodárskych zvierat s použitím pripárovania zvierat patriacich k populáciám, ktoré sa odlišujú svojím genofondom.

(4) Hospodárskymi zvieratami sa podľa tohto zákona rozumejú hovädzí dobytok, kone, ošípané, ovce, kozy, králiky, kožušinové zvieratá, hydina, pštrosy a hospodársky významné druhy sladkovodných rýb a včely medonosné.

(5) Chov je skupina hospodárskych zvierat alebo jednotlivé zvieratá chované v určitom zariadení a mieste u chovateľa, kde sa vykonávajú činnosti súvisiace s plemenitbou a šľachtením.

(6) Šľachtiteľský chov je chov určený na produkciu čistokrvných plemenných zvierat, predovšetkým plemenníkov na účely zlepšovania genofondu príslušného plemena.

(7) Chránený chov je chov určitého, spravidla zánikom ohrozeného plemena hospodárskych zvierat, ktorého účelom je zachovanie jeho genofondu a historickej hodnoty.

(8) Plemeno je populácia hospodárskych zvierat rovnakého druhu a rovnakého fylogenetického pôvodu vyznačujúca sa spoločnými charakteristickými znakmi a stálymi vlastnosťami, ktoré v nezmenených podmienkach prenášajú na svoje potomstvo, odlišujúca sa aspoň v jednom znaku alebo vlastnosti od ostatných populácií. Početnosť jedincov populácie tvoriacich plemeno musí umožňovať jej autoreprodukciu.

(9) Čistokrvné plemenné zviera je každé hospodárske zviera, ktorého rodičia a starí rodičia sú zapísaní v plemennej knihe toho istého plemena alebo podmienečne zapísaní a ktoré je tiež v nej zapísané alebo podmienečne zapísané, alebo zapísané byť môže.

(10) Plemenné zviera je zviera zapísané v plemennej knihe alebo v plemennom registri a jeho priame potomstvo.

(11) Hybridné zviera je zviera, ktoré je produktom kríženia

a) medzi čistokrvnými plemennými zvieratami genotypovo odlišných druhov, plemien alebo línií,

b) medzi hybridnými zvieratami navzájom,

c) medzi čistokrvnými a hybridnými zvieratami.

(12) Chovné zviera je zviera zaradené do plemenitby s vydaným osvedčením o identite, ktoré však nespĺňa podmienky určené pre plemenné zviera.

(13) Úžitkové zviera je zviera, ktoré nespĺňa podmienky určené pre plemenné zviera alebo pre chovné zviera.

(14) Plemenná kniha je kniha, kartotéka alebo dátové médium, v ktorom sú zapísané alebo registrované čistokrvné plemenné zvieratá určitého plemena s uvedením ich predkov. Pre každé plemeno sa zriaďuje a vedie jedna plemenná kniha.

(15) Plemenný register je kniha, kartotéka alebo dátové médium, v ktorom sú zapísané alebo registrované hybridné plemenné zvieratá vytvorené zámerným krížením.

(16) Osvedčenie o identite je doklad o identite a príslušnosti zvierat vystavený poverenou plemenárskou organizáciou alebo chovateľským podnikom.

§ 3

(1) Starostlivosť o rozvoj šľachtenia a plemenitby zahŕňa najmä

a) úlohy štátnych orgánov v rozsahu ustanovenom týmto zákonom,

b) vypracovanie a zabezpečenie realizácie systémov označovania, identifikácie hospodárskych zvierat a registrácie chovov hospodárskych zvierat,

c) zdokonaľovanie a vykonávanie rozhodujúcich úkonov kontroly úžitkovosti hospodárskych zvierat zahŕňajúce systematické zisťovanie a vyhodnocovanie údajov (ďalej len „evidencia“) požadovaných na hodnotenie úžitkových vlastností hospodárskych zvierat,

d) zdokonaľovanie a vykonávanie kontroly dedičnosti úžitkových vlastností zahŕňajúce kontrolné a testovacie systémy používané na odhad plemennej hodnoty zvierat a zdravia hospodárskych zvierat,

e) stanovenie šľachtiteľského programu, ktorý obsahuje program šľachtenia a plemenitby určitého druhu alebo plemena čistokrvných hospodárskych zvierat s vytýčeným chovným cieľom,

metódami a postupmi jeho realizácie,

f) ochranu genofondov ohrozených populácií a vytváranie génových rezerv hospodárskych zvierat, ktorými sa na účely tohto zákona rozumejú samčie a samičie hospodárske zvieratá, pohlavné bunky, zygoty a embryá ohrozených plemien, typov a línií, ktoré je potrebné zachovať na ich prípadné budúce využitie v šľachtení alebo na výskumné ciele,

g) overovanie pravosti pôvodu plemenných zvierat objektívnymi biologicko-genetickými metódami,

h) zabezpečenie a vedenie centrálneho registra plemenárskych údajov, ktorými sa na účely tohto zákona rozumejú predpísaným spôsobom získané a evidované údaje, ktoré identifikujú chovateľa, chov, plemeno, skupinu v plemennej knihe, hospodárske zviera a jeho skupinu, pôvod, úžitkovosť a plemennú hodnotu a ich uchovávanie,

i) vedenie plemenných kníh,

j) vedenie plemenných registrov,

k) vydávanie potvrdení o pôvode plemenných zvierat, na ktorých je vyznačený pôvod a úžitkovosť plemenného zvieraťa, embrya alebo násadových vajec a ktoré sú vystavené na základe údajov z plemennej knihy alebo z plemenného registra a z výsledkov kontroly úžitkovosti.

(2) Úlohy starostlivosti o rozvoj šľachtenia a plemenitby v populáciách a chovoch hospodárskych zvierat plnia Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) a fyzické osoby alebo právnické osoby spĺňajúce podmienky uvedené v § 5 a 6.

§ 4
Podmienky výkonu šľachtenia a plemenitby

(1) Šľachtenie v populáciách a chovoch hospodárskych zvierat a plemenitbu môže vykonávať fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má

a) príslušné technické zariadenia a odborne spôsobilých zamestnancov na výkon starostlivosti o rozvoj šľachtenia a plemenitby, alebo

b) zabezpečený dostatočný rozsah testovania vlastností a znakov hospodárskych zvierat, alebo

c) zabezpečený dostatočný rozsah plemenníkov na inseminációu alebo prirodzenú plemenitbu u chovateľov (ďalej len „zmluvné chovy“),

a ktorej vydalo ministerstvo oprávnenie na šľachtenie a plemenitbu (ďalej len „plemenárska organizácia“).

(2) Ministerstvo vydá oprávnenie na šľachtenie a plemenitbu (ďalej len „oprávnenie“) fyzickej osobe alebo právnickej osobe, ktorá spĺňa niektorú z podmienok uvedených v odseku 1, na základe žiadosti.

(3) Žiadosť na vydanie oprávnenia obsahuje

a) identifikačné údaje žiadateľa; ak je žiadateľom fyzická osoba, aj výpis z obchodného registra alebo živnostenský list, alebo iné oprávnenie (povolenie) na podnikanie; ak je žiadateľom právnická osoba, aj výpis z obchodného registra,

b) personálne, materiálno-technické a ekonomické zabezpečenie požadovanej činnosti,

c) stanovisko poverenej plemenárskej organizácie (§ 5 ods. 1) k žiadosti,

d) stanoviská uznaných chovateľských organizácií (§ 6 ods. 1), ktorých sa predmet činnosti týka,

e) stanovisko Štátnej veterinárnej správy Slovenskej republiky o splnení veterinárnych podmienok na výkon požadovaných činností.

(4) Ministerstvo vo výroku rozhodnutia určí aj predmet oprávnenia a lehotu na začatie činnosti. Rozhodnutie, ktorým bolo oprávnenie vydané, ministerstvo uverejní vo svojom publikačnom

orgáne.

(5) Ministerstvo oprávnenie zmení, ak sa zmenili podmienky, na ktorých základe bolo vydané.

(6) Ministerstvo zruší oprávnenie, ak plemenárska organizácia

a) nespĺňa podmienky podľa odseku 1,

b) vykonáva činnosť, ktorá nie je uvedená v oprávnení,

c) nezačala vykonávať činnosť v určenej lehote,

d) iným závažným spôsobom porušuje podmienky ustanovené týmto zákonom alebo inými právnymi predpismi,

e) požiada o zrušenie oprávnenia.

Starostlivosť o šľachtenie a plemenitbu

§ 5

(1) Starostlivosť o rozvoj šľachtenia a plemenitby okrem činností uvedených v § 3 ods. 1 písm. e), i), j) a k) môže vykonávať plemenárska organizácia spĺňajúca podmienky uvedené v § 4 ods. 1 písm. a) na základe poverenia vydaného ministerstvom (ďalej len „poverená plemenárska organizácia“).

(2) Ministerstvo vydá poverenie podľa odseku 1 buď bez žiadosti, ak ide o právnickú osobu založenú alebo zriadenú štátom[1]), ktorá spĺňa podmienky uvedené v § 4 ods. 1, alebo na základe žiadosti.

(3) Pre posúdenie žiadosti, vydanie poverenia, jeho zmenu alebo odňatie platia ustanovenia § 4 ods. 3 až 6 obdobne.

§ 6

(1) Úlohy starostlivosti o rozvoj šľachtenia a plemenitby uvedené v § 3 ods. 1 písm. e), i), j) a k) môže vykonávať právnická osoba[2]) založená chovateľmi na účely zabezpečenia spoločných záujmov a postupov pri šľachtení a plemenitbe určitého druhu hospodárskych zvierat (ďalej len „chovateľská organizácia“), ktorá má

a) vypracovaný šľachtiteľský program pre príslušný druh hospodárskych zvierat a dostatočne početný súbor čistokrvných plemenných hospodárskych zvierat tohto druhu, plemena alebo línie na plnenie šľachtiteľského programu,

b) taký štatút plemennej knihy, ktorý umožňuje každému chovateľovi príslušného plemena hospodárskych zvierat zaregistrovať v nej svoje zviera, ak spĺňa podmienky na zápis; tento predpoklad nemusí spĺňať chovateľská organizácia, ktorá vedie plemennú knihu anglického plnokrvníka a klusáka,

c) vytvorené odborné predpoklady na vedenie plemennej knihy a plnenie šľachtiteľského programu.

(2) Chovateľská organizácia môže za podmienok ustanovených v tomto zákone (§ 4) vykonávať činnosť plemenárskej organizácie.

(3) Ministerstvo prizná chovateľskej organizácii postavenie uznanej chovateľskej organizácie, ak spĺňa podmienky uvedené v odseku 1.

(4) Žiadosť o priznanie postavenia uznanej chovateľskej organizácie obsahuje

a) názov chovateľskej organizácie, jej sídlo, právnu formu a mená a priezviská osôb, ktoré sú jej

štatutárnym orgánom,

b) stanovy chovateľskej organizácie,

c) šľachtiteľský program, ktorý je predmetom činnosti chovateľskej organizácie,

d) štatút plemennej knihy alebo plemenného registra, ktoré sú predmetom činnosti chovateľskej organizácie.

(5) Rozhodnutie o priznaní postavenia uznanej chovateľskej organizácie (ďalej len „uznaná chovateľská organizácia“) ministerstvo uverejní vo svojom publikačnom orgáne.

(6) Ak chovatelia určitého plemena nevytvorili chovateľskú organizáciu, môže ministerstvo poveriť vedením plemennej knihy tohto plemena inú uznanú chovateľskú organizáciu.

(7) Uznaná chovateľská organizácia je povinná predložiť ministerstvu správu o svojej činnosti za predchádzajúci kalendárny rok do konca marca.

(8) Ministerstvo zruší rozhodnutie o uznaní chovateľskej organizácie, ak chovateľská organizácia

a) nespĺňa niektorú z podmienok podľa odseku 1,

b) závažným spôsobom porušuje svoje stanovy, tento zákon alebo iné súvisiace právne predpisy,

c) požiada o zrušenie postavenia uznanej chovateľskej organizácie.

§ 7

(1) Žiadosť o schválenie programu kríženia obsahuje

a) u právnickej osoby obchodné meno, sídlo, právnu formu, identifikačné číslo, ako aj meno a priezvisko a trvalý pobyt osoby alebo osôb, ktoré sú jej štatutárnym orgánom; u fyzickej osoby meno a priezvisko, obchodné meno, trvalý pobyt a rodné číslo,

b) činnosti z oblasti šľachtenia a plemenitby, ktoré mieni vykonávať,

c) základnú charakteristiku programu kríženia a ciele, ktoré sa majú dosiahnuť jeho uskutočňovaním.

(2) K žiadosti o schválenie programu kríženia sa priložia výsledky testov vykonaných poverenou plemenárskou organizáciou.

(3) Fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej schválilo ministerstvo program kríženia na základe výsledkov testov vykonaných poverenou plemenárskou organizáciou (ďalej len „chovateľský podnik“), je povinná

a) viesť záznamy o zvieratách zapojených do kríženia a vyprodukovaných hybridných zvieratách,

b) poskytovať údaje centrálnemu registru plemenárskych údajov [§ 3 ods. 1 písm. h)],

c) zverejňovať výsledky vykonaných testov pre potreby zmluvných chovov.

Výberové komisie a uznávacie komisie

§ 8

(1) Na účely hodnotenia hospodárskych zvierat a chovov zriaďuje minister pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „minister“)

a) výberové komisie pre hovädzí dobytok, kone, ošípané, ovce a kozy,

b) uznávacie komisie pre hydinu, pštrosy, kožušinové zvieratá, králiky, ryby a včely medonosné.

(2) Predsedov a členov výberových komisií a uznávacích komisií vymenúva a odvoláva minister,

ktorý schvaľuje aj štatút týchto komisií.

§ 9

(1) Výberové komisie

a) navrhujú ministerstvu uznanie alebo zrušenie šľachtiteľského chovu hovädzieho dobytka, koní, ošípaných, oviec a kôz,

b) vykonávajú hodnotenie plemenníkov pri ich výbere do plemenitby a žrebcov každoročne počas ich pôsobenia v plemenitbe,

c) navrhujú ministerstvu uznanie alebo zrušenie zariadenia určeného na vykonávanie výkonnostných testov (ďalej len „testačná stanica“).

(2) Uznávacie komisie

a) navrhujú ministerstvu uznanie alebo zrušenie šľachtiteľského chovu alebo inej šľachtiteľskej jednotky hydiny, pštrosov, kožušinových zvierat, králikov, rýb a včiel medonosných, ktorou sa na účely tohto zákona rozumie nižšia uznaná populačná jednotka v rámci plemena, v ktorej sa zabezpečuje výber a plemenitba,

b) vykonávajú hodnotenie plemenníkov a plemenníc pri ich zaradení do šľachtiteľských chovov a iných šľachtiteľských jednotiek,

c) navrhujú ministerstvu uznanie alebo zrušenie testačnej stanice.

§ 10

(1) Plemenárske organizácie a uznané chovateľské organizácie svojimi odborne spôsobilými zamestnancami (ďalej len „hodnotiteľ“) v súčinnosti s orgánmi veterinárnej správy[3]) a chovateľmi vykonávajú

a) uznávanie, prehodnocovanie a rušenie iných šľachtiteľských jednotiek hovädzieho dobytka, koní, ošípaných, oviec a kôz,

b) hodnotenie plemenníc zaradených do kontroly úžitkovosti a plemenníc pri ich zaradení do šľachtiteľských chovov a iných šľachtiteľských jednotiek a pri zápise do plemenných kníh a plemenných registrov,

c) hodnotenie plemenníc pri výbere potenciálnych matiek plemenníkov a mladých plemenníc na účely kontroly dedičnosti,

d) skúšky výkonnosti koní,

e) hodnotenie žrebcov a kobýl po ukončení skúšok výkonnosti stanovených pre jednotlivé plemená,

f) hodnotenie chovov malých hospodárskych zvierat a uznávanie liahní hydiny.

(2) Hodnotiteľov na návrh uznaných chovateľských organizácií a plemenárskych organizácií vymenúva ministerstvo.

(3) Na rozhodovanie podľa odseku 1 sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.[4])

Šľachtenie v populáciách a chovoch

§ 11

Šľachtenie v populáciách a chovoch spočíva najmä

a) vo výbere a cieľavedomom pripárovaní čistokrvných hospodárskych zvierat vykonávanom na základe výsledkov kontroly ich úžitkovosti, kontroly dedičnosti ich úžitkových vlastností a ich

zdravia, ako aj hodnotenia zovňajšku zvierat na účely zlepšovania genofondu jednotlivých chovov a populácií,

b) v obnove genofondu a vytváraní génových rezerv ohrozených alebo málopočetných plemenársky významných populácií čistokrvných hospodárskych zvierat.

§ 12

(1) Základom šľachtenia jednotlivých plemien sú šľachtiteľské chovy alebo iné šľachtiteľské jednotky. Ich úlohou je produkcia plemenníkov, plemenníc a ich potomstva, samčích a samičích pohlavných buniek, embryí a násadových vajec na zušľachťovanie jednotlivých populácií čistokrvných hospodárskych zvierat.

(2) Šľachtiteľské chovy uznáva ministerstvo na návrh výberovej komisie alebo uznávacej komisie z chovov, v ktorých väčšina zvierat má vynikajúcu úžitkovú a plemennú hodnotu.

(3) Žiadosť o uznanie šľachtiteľského chovu alebo inej šľachtiteľskej jednotky podáva výberovej komisii alebo uznávacej komisii chovateľ; k žiadosti chovateľ pripája odporúčanie plemenárskej organizácie a

a) vyjadrenie orgánu veterinárnej starostlivosti o zdravotnom stave zvierat v chove,

b) stanovisko uznanej chovateľskej organizácie.

(4) Ministerstvo na návrh výberovej komisie alebo uznávacej komisie a na základe vyjadrenia plemenárskej organizácie alebo uznanej chovateľskej organizácie, alebo plemenárskej inšpekcie, alebo orgánu veterinárnej starostlivosti šľachtiteľský chov zruší, ak

a) došlo k podstatnému zhoršeniu úžitkových vlastností alebo zdravotného stavu chovaných hospodárskych zvierat,

b) chovateľ porušuje povinnosti ustanovené týmto zákonom alebo všeobecne záväznými právnymi predpismi vydanými na jeho vykonanie.

§ 13

(1) Ministerstvo môže na návrh výberovej komisie alebo uznávacej komisie uznať a vyhlásiť jednotlivé chovy určitého plemena, plemenného alebo úžitkového typu čistokrvných hospodárskych zvierat za chránené chovy. Ministerstvo súčasne určí podmienky a požiadavky na tento chov, ako aj osobitné opatrenia štátnej starostlivosti o chránený chov.

(2) Plemenný materiál a génové rezervy z chránených chovov možno vyviezť do zahraničia len so súhlasom ministerstva.

(3) Na určenie podmienok podľa odseku 1 sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.[4])

§ 14

(1) Pôvod hospodárskych zvierat zisťujú a evidujú vlastníci hospodárskych zvierat, chovatelia a plemenárske organizácie na základe údajov z prvotnej evidencie v chove, údajov z inseminácie alebo z prirodzenej plemenitby, údajov z kontroly úžitkovosti a testovania pôvodu podľa medzinárodne uznávaných biologicko-genetických metód.

(2) Udaný pôvod hospodárskych zvierat overuje poverená plemenárska organizácia

a) pri plemenníkoch určených druhov hospodárskych zvierat, ktoré sú určené na využívanie v inseminácii a v prirodzenej plemenitbe vo vymedzenom rozsahu,

b) pri potomstve testovaných plemenníkov v rozsahu stanovenom poverenými plemenárskymi

organizáciami,

c) pri všetkých narodených žriebätách plemien anglický plnokrvník, klusák a arabský kôň.

V iných prípadoch môže udaný pôvod hospodárskych zvierat overovať aj plemenárska organizácia.

(3) O výsledku overovania pôvodu vydá poverená plemenárska organizácia potvrdenie o overení pôvodu.

§ 15

(1) Vlastníci hospodárskych zvierat alebo chovatelia sú povinní všetky chované hospodárske zvieratá označiť určeným spôsobom. Označenie musí byť vykonané tak, aby bolo nezmeniteľné, ľahko čitateľné počas celého života zvieraťa, nezasahovalo rušivo do pohody zvierat a vylúčilo jeho zámenu s iným zvieraťom.

(2) Označovanie hospodárskych zvierat vykonáva chovateľ na svoje náklady, a to skôr, ako zviera opustí miesto narodenia. Žiadne označenie nemôže byť odstránené bez povolenia poverenej plemenárskej organizácie.

(3) Vlastník alebo chovateľ, alebo držiteľ vedie evidenciu o počtoch hospodárskych zvierat, ktoré sú v chove. Evidencia obsahuje údaje o narodení, úhyne, nákupe, predaji a reprodukcii, z ktorých sa dá spoľahlivo zistiť pôvod a určenie zvierat, ako aj presun, jeho dátum a miesto určenia zvieraťa.

(4) Vlastníci hospodárskych zvierat alebo chovatelia, alebo držitelia sú povinní na požiadanie plemenárskej inšpekcie (§ 26) alebo poverenej plemenárskej organizácie, ktorá vedie centrálny register plemenárskych údajov, alebo orgánu veterinárnej správy poskytnúť údaje týkajúce sa pôvodu, identifikácie a miesta určenia zvierat.

(5) Ministerstvo poverí plemenársku organizáciu, ktorá zodpovedá za systémy označovania, zabezpečenia a za distribúciu pomôcok na označovanie.

§ 16

(1) Poverená plemenárska organizácia vedie register všetkých chovov s uvedením druhu hospodárskych zvierat a chovateľov. Register obsahuje aj označenie zvierat a chovov. Chovy sa vedú v registri počas troch rokov nasledujúcich odo dňa zrušenia alebo zániku chovu.

(2) Poverená plemenárska organizácia vedie a uschováva centrálny register plemenárskych údajov.

§ 17

(1) Kontrolu úžitkovosti, testovanie úžitkových vlastností v chovoch jednotlivých druhov hospodárskych zvierat alebo v testačných staniciach uskutočňujú a kontrolu dedičnosti úžitkových vlastností a dedičnosti zdravia zabezpečujú chovatelia, chovateľské podniky a poverené plemenárske organizácie na základe zmlúv s chovateľmi. Kontrola úžitkovosti koní plemien anglický plnokrvník a klusák, ktorá spočíva v testovaní výkonnosti, sa vykonáva na skúškach výkonnosti, ktorých kritériá sú rovnaké pre všetky kone.

(2) Kontrolu zdravia, kontrolu dedičnosti zdravia a testovanie zdravia hospodárskych zvierat vykonávajú okresní veterinárni lekári v spolupráci so súkromnými veterinárnymi lekármi.[5])

(3) Rozsah kontroly úžitkovosti, testovania a kontroly dedičnosti je určený šľachtiteľskými programami jednotlivých plemien a druhov hospodárskych zvierat.

(4) Na účely kontroly úžitkovosti, kontroly dedičnosti a testovania úžitkových vlastností sú fyzické osoby a právnické osoby uvedené v odseku 1 povinné

a) viesť predpísanú evidenciu,

b) uskutočňovať na základe zmluvných podmienok skúšky úžitkovosti u všetkých chovateľov, ktorí o to prejavia záujem,

c) zabezpečovať preverenie dostatočného počtu plemenníkov pre potreby inseminácie.

(5) Chovatelia hospodárskych zvierat, v ktorých chovoch sa uskutočňuje kontrola úžitkovosti, kontrola dedičnosti a testovanie úžitkových vlastností a zdravia, sú povinní najmä

a) vytvoriť poverenej plemenárskej organizácii, chovateľskému podniku a orgánu veterinárnej správy vhodné podmienky na zisťovanie potrebných údajov a poskytnúť ďalšie informácie potrebné na šľachtiteľskú činnosť, kontrolu zdravia a kontrolu dedičnosti zdravia,

b) umožniť za dohodnutých podmienok preverovanie mladých plemenníkov, kontrolou dedičnosti úžitkových vlastností a zdravia, uskutočňovanie prehliadok a posúdenie potomstva,

c) viesť predpísanú evidenciu,

d) poskytnúť za dohodnutých podmienok plemenárskej organizácii potomstvo hospodárskych zvierat a pri hydine násadové vajcia a jednodňovú hydinu, ktoré táto organizácia sama vyberie na spoločný kontrolný chov alebo pre potreby testovania.

Plemenitba hospodárskych zvierat

§ 18

(1) Ministerstvo podporuje chov a plemenitbu tých plemien hospodárskych zvierat, pre ktoré je zriadená a vedená v Slovenskej republike plemenná kniha.

(2) Ministerstvo usmerňuje plemenitbu v chovoch hospodárskych zvierat formou prirodzenej plemenitby, inseminácie, prenosu embryí, ako aj ďalšími biotechnickými metódami.

(3) Plemenitba sa vykonáva podľa pripárovacích plánov, ktoré zostavujú chovatelia v súčinnosti s uznanými chovateľskými organizáciami a plemenárskymi organizáciami, pričom dbajú, aby nedochádzalo k nežiaducej príbuzenskej plemenitbe.

(4) Na prirodzenú plemenitbu a inseminácu možno použiť iba plemenníky, na ktoré bolo vydané osvedčenie o použití na plemenitbu. Osvedčenie o použití na plemenitbu vydáva na základe záväzného posudku výberovej komisie uznaná chovateľská organizácia, ktorá vedie plemennú knihu tohto plemena. Táto uznaná chovateľská organizácia vydáva osvedčenie o použití na plemenitbu i na dovezené semeno podľa § 24 ods. 4 písm. e).

(5) Ak sa zmení spôsobilosť využitia plemenníka alebo jeho semena na plemenitbu, uznaná chovateľská organizácia vydané osvedčenie o použití na plemenitbu zmení, obmedzí alebo zruší.

§ 19

(1) Na plemenitbu hydiny v chovoch uznaných ministerstvom na návrh uznávacej komisie (ďalej len „uznaný chov“) možno používať plemenný materiál z tuzemských a zahraničných šľachtiteľských chovov, z ktorých potomstvo sa skúša v tuzemských alebo v zahraničných testačných staniciach.

(2) Testačná stanica na základe výsledkov skúšok podľa odseku 1 vydá atest o úžitkovosti plemenného materiálu hydiny, a to na čas troch rokov.

(3) Liahnuť hydinu na účely ďalšieho využitia v plemenitbe možno len z násadových vajec z uznaných chovov.

§ 20

(1) Na účely získavania a spracovania semena možno plemenníky chovať len v inseminačných staniciach, ktorých zriadenie a prevádzkovanie povoľuje ministerstvo.

(2) Ministerstvo zriadenie a prevádzkovanie inseminačnej stanice podľa odseku 1 povolí tomu, kto

a) chová dostatočný počet plemenníkov s osvedčením o použití na plemenitbu,

b) má zabezpečené testovanie mladých plemenníkov v rozsahu určenom šľachtiteľským programom,

c) má v chove zabezpečenú veterinárnu starostlivosť[6]) a veterinárny dozor[7]),

d) svojimi technickými zariadeniami a odborne spôsobilými zamestnancami zabezpečuje určené postupy[8]) získavania a spracovania semena.

(3) Povoliť zriadenie a prevádzkovanie inseminačnej stanice, z ktorej sa má semeno uvádzať do obehu, možno len plemenárskej organizácii.

(4) Povolenie na zriadenie a prevádzkovanie inseminačnej stanice ministerstvo vydá najviac na čas desiatich rokov.

(5) Prevádzkovateľ inseminačnej stanice vedie o plemenníkoch predpísané záznamy, ktoré odovzdáva centrálnemu registru plemenárskych údajov.

§ 21

Prevádzkovateľ inseminačnej stanice podľa § 20 ods. 3 môže semeno vydať iba

a) osobe oprávnenej na insemin——áciu (§ 22),

b) chovateľovi na insemin——áciu chovaných plemenníc,

c) inej inseminačnej stanici,

d) zahraničnému odberateľovi na účely vývozu, ak nejde o plemenný materiál z chránených chovov (§ 13).

§ 22

(1) Insemin——áciu, získavanie, spracúvanie, uchovávanie a prenosy embryí môže vykonávať len odborne spôsobilá osoba (§ 25), ktorá podniká podľa živnostenského oprávnenia[9]) (ďalej len „osoba oprávnená na insemin——áciu“), alebo jej zamestnávateľ, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Chovateľ, ktorý spĺňa podmienky odbornej spôsobilosti (§ 25 ods. 1), môže vo vlastnom chove vykonávať insemin——áciu a prenos embryí aj bez živnostenského oprávnenia.

(3) Na insemin——áciu možno použiť iba semeno z inseminačnej stanice.

§ 23

(1) Prirodzenú plemenitbu hospodárskych zvierat vykonávajú chovatelia, ktorí ju môžu vykonávať i v zmluvných chovoch.

(2) Prirodzenú plemenitbu koní zabezpečujú plemenárske organizácie svojimi plemenníkmi vo vlastných pripúšťacích zariadeniach alebo v zariadeniach vlastníkov alebo držiteľov plemenníkov,

na ktoré bolo vydané osvedčenie o použití na plemenitbu.

§ 24
Podmienky na nákup a predaj plemenných zvierat, semena, vajíčok, embryí a násadových vajec

(1) Predávať a nakupovať plemenné zvieratá alebo ich potomstvo určené na ďalšiu reprodukciu alebo chovné zvieratá môžu chovatelia priamo alebo prostredníctvom uznaných chovateľských organizácií alebo plemenárskych organizácií.

(2) Hospodárske zvieratá môžno predávať ako plemenné alebo chovné, ak

a) sú trvale označené okrem koní, ktoré sú označené spôsobom zaisťujúcim ich identifikáciu,

b) je na ne vystavené potvrdenie o pôvode alebo osvedčenie o identite,

c) spĺňajú veterinárne podmienky na presun alebo na dovoz zvierat,[10])

d) je vydané potvrdenie o pôvode (§ 14 ods. 3) vybraných plemenníkov okrem hydiny.

(3) Semeno plemenníkov môže nakupovať a predávať len prevádzkovateľ inseminačnej stanice podľa § 20 ods. 3, ak

a) sú dávky semena alebo ich obaly označené,

b) spĺňa kvalitatívne kritériá[8]) pre daný druh hospodárskych zvierat.

(4) Dovážať a predávať semeno zo zahraničia môžu len plemenárske organizácie prevádzkujúce inseminačné stanice, ak semeno

a) spĺňa podmienky uvedené v odseku 3,

b) je doložené dokladom o pôvode plemenníka, od ktorého semeno pochádza, vystaveným v krajine vývozu organizáciou, ktorá vedie plemennú knihu,

c) je doložené dokladom o pôvode plemenníka, od ktorého semeno pochádza (§ 14 ods. 3),

d) spĺňa veterinárne podmienky na dovoz[11]) vrátane karantény,

e) je doložené osvedčením o použití na plemenitbu vystaveným uznanou chovateľskou organizáciou.

(5) Kontrolu, karanténovanie a evidenciu dovezeného semena a embryí vykonáva poverená plemenárska organizácia. Kontrola a karanténovanie sa vykonávajú na miestach ustanovených osobitným predpisom.[11])

(6) Chovatelia vedú záznamy o použití nakúpených a dodaných dávok semena plemenníkov, odovzdávajú ich na spracovanie plemenárskej organizácii, s ktorou majú uzavretú zmluvu,[12]) a tá ich ďalej postupuje poverenej plemenárskej organizácii na účely vedenia centrálneho registra plemenárskych údajov.

(7) Vajíčka a embryá z dovozu môžu nakupovať a predávať chovatelia buď priamo, alebo prostredníctvom plemenárskych organizácií, ak

a) dávka alebo obal sú označené,

b) spĺňajú veterinárne podmienky,

c) vajíčka sú doložené dokladom o pôvode alebo dokladom o pôvode genetickej matky a pri embryách aj dokladom o pôvode otca,

d) dovezené vajíčka a embryá prešli karanténou.[11])

(8) Pri vajíčkach a embryách z tuzemska sa pôvod nedokladá dokladom o pôvode, ak to

nadobúdateľ nevyžaduje. V takých prípadoch strácajú narodené zvieratá charakter plemenných zvierat.

§ 25
Odborná spôsobilosť

(1) Vykonávať

a) úlohy starostlivosti o rozvoj plemenitby, alebo

b) činnosť hodnotiteľa podľa § 10, alebo

c) získavanie a spracovanie semena v inseminačnej stanici (§ 20), alebo

d) činnosť osoby oprávnenej na insemin——áciu podľa § 22,

môže len osoba, ktorá má ukončené vysokoškolské vzdelanie veterinárnej medicíny alebo zootechniky. Tieto činnosti môže vykonávať aj iná osoba, ak je držiteľom osvedčenia o odbornej spôsobilosti podľa odseku 2.

(2) Osvedčenie o odbornej spôsobilosti podľa odseku 1 písm. a) až c) vydáva akreditované vzdelávacie zariadenie v rámci sústavy vzdelávacích zariadení schválenej Ministerstvom školstva Slovenskej republiky osobe, ktorá absolvovala teoretickú i praktickú prípravu na vykonávanie niektorých činností uvedených v odseku 1 písm. a) až c). Osvedčenie o odbornej spôsobilosti podľa odseku 1 písm. d) vydáva ministerstvo osobe, ktorá absolvovala teoretickú a praktickú prípravu vo vyššie uvedenom vzdelávacom zariadení.

(3) Ak činnosti uvedené v odseku 1 alebo niektorú z nich vykonáva právnická osoba, musí byť držiteľom osvedčenia o odbornej spôsobilosti jej zamestnanec.

Štátny plemenársky dozor

§ 26

(1) Orgánom štátnej správy na úseku plemenárskeho dozoru je Plemenárska inšpekcia Slovenskej republiky (ďalej len „plemenárska inšpekcia“), ktorá je oprávnená dozerať, ako plemenárske organizácie a chovateľské organizácie, chovateľské podniky, chovatelia, vlastníci, držitelia a osoby oprávnené na insemin——áciu dodržiavajú podmienky a plnia povinnosti a opatrenia ustanovené týmto zákonom.

(2) Na čele plemenárskej inšpekcie je riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva minister.

§ 27

(1) Plemenárske organizácie, chovateľské organizácie, chovateľské podniky, chovatelia, vlastníci, držitelia a osoby oprávnené na insemin——áciu a ich zamestnanci sú povinní na požiadanie zamestnancov plemenárskej inšpekcie

a) poskytnúť potrebné informácie a umožniť nahliadanie do plemenárskych a evidenčných dokladov,

b) umožniť pri dodržaní podmienok ustanovených osobitnými predpismi[13]) vstup do objektov, v ktorých má byť vykonaná kontrola,

c) predvádzať zvieratá, ktoré sú predmetom kontroly,

d) umožniť obhliadky, vyšetrenia, laboratórne testy a odobratie potrebných vzoriek.

(2) Za vzorky odobraté podľa odseku 1 písm. d) sa neposkytuje náhrada.

Sankcie

§ 28

(1) Plemenárskej organizácii alebo chovateľskému podniku, alebo chovateľovi, alebo vlastníkovi, alebo držiteľovi, alebo osobe oprávnenej na inseminácii môže plemenárska inšpekcia uložiť pokutu do 200 000 Sk, ak

a) nezabezpečí poskytnutie súčinnosti podľa § 27,

b) nezisťuje a neeviduje pôvod hospodárskych zvierat spôsobom uvedeným v § 14,

c) neoznačí hospodárske zvieratá alebo ich označí iným spôsobom, ako je uvedené v § 15 ods. 1,

d) nevedie evidenciu chovaných hospodárskych zvierat alebo neposkytne túto evidenciu plemenárskej inšpekcii, alebo neposkytne svoju evidenciu pre potreby centrálneho registra plemenárskych údajov (§ 15 ods. 3 a 4),

e) používa na plemenitbu hospodárskych zvierat plemenníky alebo semeno, na ktoré nebolo vydané osvedčenie o použití na plemenitbu podľa § 18 ods. 4,

f) predáva násadové vajcia a liahne hydinu z násadových vajec, ktoré nepochádzajú z uznaných chovov, a vyliahnutý materiál ďalej uvádza do obehu (§ 19 ods. 3),

g) uvádza do obehu semeno, ktoré nepochádza z inseminačnej stanice (§ 20 a § 22 ods. 3),

h) nevedie záznamy o použití nakúpených alebo dodaných inseminačných dávok býkov podľa § 24 ods. 6,

i) vykonáva insemin——ciu hospodárskych zvierat bez odbornej spôsobilosti podľa § 22,

j) predáva neoznačené semeno plemenníkov alebo semeno, ktoré nespĺňa kvalitatívne kritériá[8]) uvedené v § 24 ods. 3.

(2) Pokutu do 400 000 Sk môže plemenárska inšpekcia uložiť plemenárskej organizácii alebo chovateľskému podniku, alebo chovateľovi, alebo vlastníkovi, alebo držiteľovi, alebo osobe oprávnenej na insemin——ciu, ak

a) vyvezie do zahraničia bez súhlasu ministerstva plemenný materiál alebo génové rezervy z chránených chovov (§ 13 ods. 2),

b) dovezie zo zahraničia semeno, ktoré nespĺňa podmienky uvedené v § 24 ods. 4,

c) predáva vajíčka alebo embryá plemenných zvierat, ktoré nespĺňajú podmienky uvedené v § 24 ods. 7.

(3) Pokutu do 600 000 Sk môže plemenárska inšpekcia uložiť tomu, kto sa konania uvedeného v odseku 1 alebo v odseku 2 dopustil opakovane.

(4) Pokutu podľa odseku 1 písm. i) nemožno uložiť chovateľovi, ktorý spĺňa podmienky odbornej spôsobilosti podľa § 25 ods. 1 a insemin——ciu vykonáva vo vlastnom chove.

(5) Pri určení výšky pokuty sa prihliada na závažnosť, trvanie, mieru zavinenia a následky protiprávneho konania.

(6) Pokutu môže plemenárska inšpekcia uložiť do jedného roka odo dňa, keď bolo zistené porušenie zákona, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu zákona došlo.

(7) Pokuta je splatná do 30 dní odo dňa, keď rozhodnutie o jej uložení nadobudlo právoplatnosť.

(8) Výnosy z pokút uložených plemenárskou inšpekciou sú príjmom štátneho rozpočtu.

§ 29

(1) Plemenárska inšpekcia môže okrem uloženia pokút uložiť

a) kastráciu plemenníka, zákaz predaja plemenných zvierat, zákaz predaja a využívania semena a embryí, zákaz predaja násadových vajec a mláďat hydiny, zákaz liahnutia,

b) zhabanie a likvidáciu semena alebo embryí, ak ich používa osoba, ktorá nie je odborne spôsobilá na insemin——ciu.

(2) O odvolaniach proti rozhodnutiam plemenárskej inšpekcie o uložení pokuty podľa § 28 alebo o uložení opatrení podľa odseku 1 rozhoduje ministerstvo.

(3) Plemenárska inšpekcia môže navrhnúť ministerstvu, aby

a) odobralo oprávnenie plemenárskej organizácii, ak riadne nevykonáva svoju činnosť (§ 4 ods. 6),

b) odobralo poverenie plemenárskej organizácii, ak riadne nevykonáva svoju činnosť (§ 5 ods. 3),

c) zrušilo rozhodnutie o uznaní chovateľskej organizácie, ak riadne nevykonáva svoju činnosť (§ 6 ods. 7),

d) odobralo povolenie na prevádzkovanie inseminačnej stanice, ak jej prevádzkovateľ prestal spĺňať podmienky na jej zriadenie (§ 20 ods. 2) alebo porušuje povinnosti podľa § 21,

e) odobralo oprávnenie na insemin——ciu, ak osoba oprávnená na insemin——ciu porušuje ustanovenia tohto zákona a predpisov vydaných na jeho vykonanie,

f) zrušilo program kríženia (§ 7 ods. 1), ak chovateľský podnik vykonáva činnosti, ktoré nie sú v súlade so schváleným programom kríženia, alebo neplní povinnosti uvedené v § 7 ods. 3,

g) zrušilo šľachtiteľský chov, inú šľachtiteľskú jednotku alebo testačnú stanicu.

Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia

§ 30

Na konanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní,[4]) ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 31

Na chov kožušinových zvierat, králikov, pštrosov, rýb a včiel medonosných sa vzťahujú ustanovenia § 4 až 6, 8 až 17 a § 24 a 25.

§ 32

(1) Osvedčenia o spôsobilosti na odborné činnosti vydané ku dňu účinnosti tohto zákona podľa doterajších predpisov ostávajú v platnosti.

(2) Plemenárske organizácie, ktorým bolo udelené oprávnenie podľa doterajších predpisov, sú povinné do šiestich mesiacov od účinnosti tohto zákona požiadať o vydanie oprávnenia (§ 4) alebo uznania (§ 6).

§ 33

(1) Ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom ustanoví podrobnosti o

a) vykonávaní kontroly úžitkovosti, kontroly dedičnosti a testovania úžitkových vlastností, kontroly zdravia, kontroly dedičnosti a testovania zdravia, hodnotenia zovňajšku

hospodárskych zvierat, o založení a vedení plemennej knihy, založení a vedení plemenného registra a o vedení predpísanej evidencie,

b) overovaní pôvodu hospodárskych zvierat,

c) označovaní, evidencii a o vedení centrálneho registra jednotlivých druhov hospodárskych zvierat.

(2) Ministerstvo môže všeobecne záväzným právnym predpisom ustanoviť podrobnosti o

a) uznávaní, prehodnocovaní a rušení šľachtiteľských chovov a iných šľachtiteľských jednotiek,

b) vykonávaní inseminácie, získavaní spermy, oocytov a embryí, ako aj o ich prenose a realizácii ďalších reprodukčných biotechník.

§ 34

Zrušujú sa:

1. zákon Slovenskej národnej rady č. 110/1972 Zb. o plemenitbe hospodárskych zvierat v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 256/1991 Zb.,
2. vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 257/1994 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady č. 110/1972 Zb. o plemenitbe hospodárskych zvierat.

Čl. II

Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení zákona č. 231/1992 Zb., zákona č. 600/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 132/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 200/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 216/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 289/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 290/1996 Z. z., zákona č. 288/1997 Z. z., zákona č. 379/1997 Z. z., zákona č. 70/1998 Z. z., zákona č. 76/1998 Z. z., zákona č. 126/1998 Z. z., zákona č. 129/1998 Z. z., zákona č. 140/1998 Z. z., zákona č. 143/1998 Z. z., zákona č. 144/1998 Z. z., zákona č. 161/1998 Z. z., zákona č. 178/1998 Z. z. a zákona č. 179/1998 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V prílohe č. 2 v SKUPINE 214 – Ostatné sa na konci pripájajú tieto slová:

„Inseminácia

Osvedčenie vydané Ministerstvom pôdohospodárstva Slovenskej republiky

§ 22 a 25 zákona č. 194/1998 Z. z. o šľachtení a plemenitbe hospodárskych zvierat a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.“.

2. V prílohe č. 3 v SKUPINE 314 – Ostatné sa vypúšťa slovo „Inseminácia“.

Čl. III
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 1998.

Ivan Gašparovič v. r.

Vladimír Mečiar v. r.

1) Napríklad § 21 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 386/1996 Z. z.

2) Napríklad § 20f Občianskeho zákonníka, zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov, § 221 Obchodného zákonníka.

3) § 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 11/1992 Zb. o organizácii veterinárnej starostlivosti Slovenskej republiky v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z.

4) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

5) Zákon Slovenskej národnej rady č. 10/1992 Zb. o súkromných veterinárnych lekároch a o Komore veterinárnych lekárov Slovenskej republiky.

6) § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 87/1987 Zb. o veterinárnej starostlivosti v znení zákona č. 239/1991 Zb.

7) § 22 ods. 1 písm. a) zákona č. 87/1987 Zb.

8) Zákon č. 142/1991 Zb. o česko-slovenských technických normách v znení neskorších predpisov.

9) § 26 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon).

10) § 15 a 16 vyhlášky Federálneho ministerstva poľnohospodárstva a výživy č. 117/1987 Zb. o starostlivosti o zdravie zvierat.

11) § 16 zákona č. 87/1987 Zb. v znení zákona č. 239/1991 Zb.

12) Napríklad § 536 až 565 Obchodného zákonníka.

13) § 5 zákona č. 87/1987 Zb. v znení zákona č. 239/1991 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 115/1995 Z. z.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Úrad vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1, 813 70 Bratislava,
tel.: 02 888 91 131, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.